

Alkotmánybíróság

1015 Budapest,

Donáti utca 35-45.

Postacím: 1535 Budapest, Pf. 773

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/ 0 1 3 7 6 - 3 / 2019	
Érkezett: 2019 OKT 24.	
Példány:	Kezelőiroda:
Melléklet:	

Hivatkozási szám: IV.1376-1/2019.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott, Szabó Norbert (lakcím: [REDACTED]) a továbbiakban: „Indítványozó”), a Tisztelt Alkotmánybíróság 2019. [REDACTED] napján kelt IV.1376-1/2019. ügyszámú alkotmányjogi panasz kiegészítésére vonatkozó felhívására az alábbi

kiegészítő nyilatkozatot

teszi.

1. Az Alaptörvénynek az alkotmányjogi panaszban hivatkozott rendelkezései:

- XXIV. cikk (1) bekezdése: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”
- XXVIII. cikk (1) bekezdése: „A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuluma, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”
- XXVIII. cikk (7) bekezdése: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

2. Alkotmányjogi panasz befogadhatóságának feltételei:

- Indítványozó alkotmányjogi panaszát határidőben, a 2011. évi CLI. törvény az Alkotmánybíróságról (a továbbiakban: „Abtv.”) 30. § (1) bekezdése alapján a sérelmezett döntés kézbesítésétől, azaz 2019. július 09. napjától számított hatvan napon belül 2019. augusztus 07. napján írásban nyújtotta be a T. Alkotmánybírósághoz.
- Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 51. § (1) bekezdés értelmében sérelmezettől származik. Indítványozó érintett az ügyben, mivel a Pfv.IV.21.799/2017. ügyszámú Kúria előtti felülvizsgálati eljárásban III. rendű alperesként vett részt.

3. Az indítvány érdemi része:

Indítványozó tekintettel arra, hogy a 2019. augusztus 07. napján kelt alkotmányjogi panasz tárgyú indítványában részletesen kifejtette a sérelmezett Pfv.IV.21.799/2017/14. sz. Kúria ítélet alapjául szolgáló tényállást, jelen indítványában erre nem kíván kitérni.

Indítványozó fenntartja a fent hivatkozott alkotmányjogi panaszában megjelölt kérelmét és kéri a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria Pfv.IV.21.799/2017/14. sz. ítéletének Alaptörvény-ellenességét és azt az Abtv. 43. §-ának megfelelően semmisítse meg.

Indítványozó kéri továbbá, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság a Kúria döntésével felülvizsgált határozatokat, így a Pécsi Ítéltábla Pf.V.20.022/2016/7. számú ítéletét valamint a Zalaegerszegi Törvényszék 5.P.21.069/2014/52. számú ítéletét az Abtv. 43. §-a alapján semmisítse meg.

Indítványozó kérelmét az alábbi indokokra alapítja:

3.1. Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés első mondata értelmében: *"mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék".* A tisztességes eljáráshoz való jog magában foglalja mindenkinek a jogát arra, hogy az őt hátrányosan érintő egyedi intézkedések meghozatala előtt meghallgassák, az iratokat megismerje és **az illetékes bíróságok a döntéseiket indokolják.** Elvként érvényesül a **pártatlan, részrehajlás nélküli eljárás,** a jogegyenlőség, a diszkrimináció tilalma, valamint a **tisztességes eljárás követelménye.**

Indítványozó álláspontja szerint a Kúria Pfv.IV.21.799/2017/14. sz. ítéletével megsértette az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes eljáráshoz fűződő jog alkotmányos követelményét, tekintve, hogy indoklási kötelezettségének nem tett eleget.

3.2. A Kúria ítélete szerint az Indítványozó tételes jogi rendelkezésekbe ütköző magatartást tanúsított, mely megalapozza a kártérítési felelősségét, tekintve, hogy a tanúsított magatartás és a [REDACTED] [REDACTED] felperes (a továbbiakban: **"végrehajtást kérő"**) kára között ok-okozati összefüggést vélte felfedezni. Indítványozó a kártérítési felelősségével kapcsolatos álláspontját az alkotmányjogi panaszának első kiegészítésében fejtette ki.

3.3. A Kúria az ítélet indoklását kizárólag az **1994. évi LIII. törvény a bírósági végrehajtásról** (a továbbiakban: „**Vht.**”) 111., 112. és 113. §-ra valamint az alábbi vélelemre alapította: *„a végrehajtónak aktivizálnia kell magát vagyis tájékoztatnia kell a kialakult helyzetről a végrehajtást kérőt, mert ennek hiányában a végrehajtást kérő elesik annak lehetőségétől, hogy a nyitva álló határidőn belül a követelés lefoglalása iránt saját jogán pert kezdeményezzen a követelés behajtására.”*

A **Vht. 110. § (1) bekezdése** alapján: *„Ha az adósnak harmadik személlyel szemben követelése van, illetőleg az adós harmadik személlyel olyan szerződést kötött, amelyből később követelése keletkezik, a végrehajtó a követelést lefoglalja, egyúttal a harmadik személyt nyilatkozatra hívja fel, figyelmeztetve őt a 112. és 113. § szerinti jogkövetkezményekre.”*

A **Vht. 111. §-a** szerint: *„A harmadik személy a felhívás kézbesítésétől számított 8 napon belül nyilatkozatban köteles a végrehajtóval közölni, hogy*

- a) elismeri-e a követelést, illetőleg a később keletkező követelésről szóló szerződést,*
- b) a követelés mikor esedékes,*
- c) tart-e valaki igényt a követelésre és milyen jogcímen.”*

Kúria indoklási kötelezettségének hiányosan tett eleget és érthetetlenül nem indokolta meg, hogy miért az Indítványozót terheli a cselekvési kötelezettség. A Vht. 110. §-a és Vht. 111. §-a egyértelműen kimondja, hogy a **végrehajtó felhívásától számított nyolc napon belül a** [REDACTED] (a továbbiakban: „felszámoló”) **nyilatkozattételi kötelezettség terhelte.** Felszámoló nyilatkozatával annak ellenére késedelembe esett, hogy tekintettel a végrehajtó által lefoglalt üzletrészekre, pontosan tisztában volt azzal a ténnyel, hogy az alperes ellen végrehajtási eljárás van folyamatban.

Ugyanezen törvényhely 112. §-a értelmében: „(1) A harmadik személy a felhívás kézbesítése után a követelést sem az adós, sem más javára nem teljesítheti, hanem köteles legkésőbb az esedékesség napján a követelés összegét befizetni a végrehajtói letéti számlára, illetőleg köteles a követelés tárgyát bírósági letétbe helyezni.

(2) Ha a harmadik személy a követelést bárkinek a javára teljesítette, a követelés összegéig (értékéig) felelős a végrehajtást kérőnek.”

A Vht. 113. §-a kimondja, hogy „Ha a harmadik személy a követelést, illetőleg a róla szóló szerződést nem ismerte el, vagy a 111. § szerinti nyilatkozatot, illetőleg a 112. § szerinti befizetést (letétbe helyezést) elmulasztotta, a végrehajtást kérő a harmadik személy ellen pert indíthat a követelés behajtása iránt.”

Kúria ítéletében hivatkozik a Vht. 113. §-ra, azonban indoklási kötelezettségének itt sem tesz eleget, amikor nem ad számot arról, hogy a hivatkozott jogszabályból eredő, a végrehajtást kérőt terhelő cselekvési kötelezettség elmaradását miért nem értékelte. Végrehajtást kérőnek lehetősége lett volna harmadik személy ellen pert indítani jogosnak vélt követelésének behajtása érdekében. (lásd: alkotmányjogi panasz 5. pont)

Végrehajtást kérőnek lehetősége lett volna továbbá a felszámolást elrendelő bíróságnál a felszámolóval szemben kifogással élnie, azonban ezzel a jogorvoslati lehetőségével annak ellenére sem élt, hogy tisztában volt azzal a ténnyel, hogy [REDACTED] többségi tulajdonában lévő [REDACTED] szemben felszámolási eljárás volt folyamatban.

1991. évi XLIX. törvény a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról 51. § (1) bekezdése alapján: „a felszámoló jogszabálysértő intézkedése vagy mulasztása ellen a sérelmet szenvedett fél, a hitelezői választmány, valamint a hitelezői képviselő a tudomásszerzéstől számított 15 napon belül a felszámolást elrendelő bíróságnál a felszámolóval szemben kifogással élhet.”

Fentiek alapján megállapítható, hogy a Kúria az ügy lényeges kérdéseire vonatkozóan nem tett eleget az indoklási kötelezettségének, amivel megsértette az **Alaptörvény XXIV. cikkének (1)** bekezdését, azaz az Indítványozó tisztességes eljáráshoz fűződő alkotmányos jogát.

3.4. Indítványozó tisztában van azzal, hogy az Alkotmánybíróság nem vonhatja el az ítélező bíróságok hatáskörét az előttük fekvő tényállás elemeinek átfogó mérlegelésére, csupán a mérlegelés alapjául szolgáló jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját, illetve a mérlegelés alkotmányossági szempontjainak a megtartását vizsgálhatja felül. Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 26-27. §-ai alapján az Alaptörvényben biztosított jogok védelmének eszköze.

3.5. Indítványozó tisztában van továbbá azzal is, hogy a panasz alapján az Alkotmánybíróság a bírói döntésben foglalt jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja, az Alaptörvényben biztosított jogok alkotmányos tartalmának érvényre juttatása mellett, valamint vizsgálja, hogy a jogszabály alkalmazása során a bíróság a jogszabály célját az alkotmányosan szükséges mértékben figyelembe vette-e.

- 3.6. Indítványozó álláspontja alapján bár a Kúria ítélete az ügghöz kapcsolódó egyes cselekményekre indoklást ad, azonban nem ad indoklás az ügy szempontjából lényeges kérdésekre. Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése és XXVIII. cikk (1) bekezdése azonban eljárási természetű alapjog, amely az eljárás egészének minőségére vonatkozik.

A 6/1998. (III. 11.) AB határozat úgy foglalta össze a tisztességes eljáráshoz való jog lényegét, hogy az "olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembe vételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás méltánytalan vagy igazságtalan, avagy nem tisztességes" (ABH 1998, 91, 95).

- 3.7. Az Alaptörvény XXIV. cikke önálló, az ügyintézés alapjogaként ismeri el a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot. Az alapjogi védelem kiterjed többek között a részrehajlás nélküli, tisztességes, **észszerű határidőn belüli eljárásra** (lásd: alkotmányjogi panasz 8. pont), **a bírósági eljárás törvényben meghatározott indokolására.**

Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatában nem azonosított a XXVIII. cikk (1) bekezdésének tartalmát meghatározó, abszolút jogot, azonban elismerte a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog tartalmához tartozó számos részjogosítvány alapjogi jellegét (pl. a bírósági eljárás időbeli dimenziója, a határozat közlése és a közlés módja. (3223/2018. (VII. 2.) AB határozat Indokolás [29], [31]-[33]).

- 3.8. A tisztességes eljáráshoz való jog sérelme úgy is bekövetkezhet, hogy nem áll fenn oksági kapcsolat a lényeges eljárási szabálysértés és az ügy konkrét kimenetele között, azonban a jogok érvényesíthetősége olyan sérelmet szenved, amely az eljárás egészét és körülményeit.

Ebből következik, hogy a bíróságnak a jogszabályok adta értelmezési mozgástér keretein belül azonosítania kell a jogszabály céljának érvényesülését, és a bírói döntésben alkalmazott jogszabályokat elsősorban arra tekintettel kell értelmeznie. Az Alaptörvény 28. cikke és XXVIII. cikk (1) bekezdése természetes fogalmi egységet alkotnak. A jogértelmezés Alaptörvényben rögzített elveinek betartása minden kétséget kizáróan részét képezi a tisztességes bírósági eljárásban megvalósuló jogértelmezéssel szemben állított minimális alkotmányos követelményeknek.

- 3.9. Indítványozó álláspontja alapján azonban a Kúria jogértelmezése egyoldalú, amikor kizárólag az Indítványozó cselekvési kötelezettségét feltételezi a tárgyi ügyben, ugyanakkor a Kúria által hivatkozott jogszabályok a felszámolót és a végrehajtást kérőt kötelezik cselekvésre.

Indítványozó álláspontja szerint a Kúria az egyoldalú jogértelmezésével szem elől veszítette a jogszabály céljának érvényesülését, amikor a hivatkozott jogszabályokat a jogalkotó céljával ellentétesen értelmezte. A Kúria ítéletével egyértelműen megsértette az Indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogát valamint az Alaptörvény XXVIII. cikkét.

A jogértelmezés Alaptörvényben rögzített elveinek betartása minden kétséget kizáróan részét képezi a tisztességes bírósági eljárásban megvalósuló jogértelmezéssel szemben állított minimális alkotmányos követelményeknek.

Ebből a kötelezettségből következik, hogy a bíróságnak a jogszabályok adta értelmezési mozgástér keretein belül azonosítania kell a jogszabály céljának érvényesülését, és a bírói döntésben alkalmazott jogszabályokat elsősorban arra tekintettel kell értelmeznie. A Kúria ezzel szemben **nem látott indokot az Alaptörvény 28. cikkének alkalmazására**, alaptörvénybeli kötelezettsége ellenére nem vette figyelembe a jogszabály célját.

4. Záró rész:

Tekintettel arra a tényre, hogy az Indítványozó alkotmányjogi panaszát az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján határidőben nyújtotta be, az alkotmányjogi panasz az Abtv. 51. § (1) bekezdés értelmében az arra jogosulttól származik valamint arra a tényre, hogy az Indítványozó egyértelműen megjelölte - azt a törvényi rendelkezést (Abtv. 27. §), amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, és amely az indítványozó jogosultságát megalapozza, az Indítványozó álláspontja alapján az alkotmányjogi panasz határozott kérelmet tartalmaz.

Kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Indítványozó határidőben 2019. augusztus 07. napján tett alkotmányjogi panaszát a 2019. szeptember 21. napján valamint jelen kiegészítéssel együtt szíveskedjen befogadni.

Kelt: Budapest, 2019. október 22. napján

Tisztelettel:

.....
Szabó Norbert
indítványozó

Előttünk, mint tanúk előtt:

